

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის

2013

ინსტრუქცია

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება – **პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია** და **აკადემიური უნარები**. ის 71 დავალებას შეიცავს. ზოგიერთ დავალებას ახლავს სავარაუდო პასუხები, ზოგიერთის პასუხი კი თქვენ თავად უნდა დაწეროთ.

პასუხები აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე, რომელიც თან ახლავს ტესტს (შესაბამისი ინსტრუქცია იხილეთ შემდეგ გვერდზე). ტესტირების შედეგი დადგინდება მხოლოდ და მხოლოდ პასუხების ფურცლის საფუძველზე.

ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აირჩიეთ ან დაწერეთ პასუხი.

ზოგიერთი დავალება, ერთი შეხედვით, სპეციფიკურ თეორიულ ცოდნას მოითხოვს, თუმცა, რეალურად ამ დავალებათა შესრულება სავსებით შესაძლებელია პედაგოგიურ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

შავი სამუშაოსათვის შეგიძლიათ გამოიყენოთ ტესტის ფურცლებზე არსებული ცარიელი ადგილები.

სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

დროის ამოწურვის შესახებ გაცნობებთ მეთვალყურე.

გისურვებთ წარმატებას!

სხვადასხვა ტიპის დავალებათა ინსტრუქციები

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები სხვადასხვაგვარია ფორმატის თვალსაზრისით. ტესტში შეგხვდებათ:

- დავალებები არჩევითი პასუხებით;
- დავალებები ღია დაბოლოებით;
- შესაბამისობის დადგენა;
- თხზულება (ესეი).

არჩევითპასუხებიან დავალებებში პირობასა თუ შეკითხვასთან ერთად სავარაუდო პასუხებიც არის მოცემული. დავალების შესრულება გულისხმობს ოთხი სავარაუდო პასუხიდან ერთი სწორი პასუხის არჩევას.

პასუხის მონიშვნისას:

- *პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი;*
- *ნომრის ქვეშ იპოვეთ უჯრა, რომელიც თქვენ მიერ არჩეულ პასუხს შეესაბამება;*
- *დასვით X ნიშანი ამ უჯრაში.*

თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი, ხოლო შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში).

თითოეული არჩევითპასუხებიანი დავალება 1 ქულით ფასდება.

დავალებები ღია დაბოლოებით მოითხოვს დასმულ შეკითხვაზე პასუხის ჩამოყალიბებას, საკუთარი მსჯელობის გამყარებას სათანადო არგუმენტებით. თითოეული ღიაბოლოიანი დავალება ფასდება სპეციალური სქემის მიხედვით. შესასრულებელი ნაბიჯების გათვალისწინებით, დავალება შეიძლება შეფასდეს 1, 2 ან მეტი ქულით. ამგვარ დავალებებზე პასუხის გასაცემად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილები.

შესაბამისობის დადგენის დავალებებში წარმოდგენილია მონაცემთა ორი სვეტი. ერთ სვეტში მოცემულია ე. წ. პირობა (მოვლენები, ფრაზები და ა. შ.), მეორეში კი – სავარაუდო პასუხები (ცნებები, ტერმინები და ა. შ.). დავალების შესრულება გულისხმობს ერთ სვეტში მოცემული ინფორმაციის მისადაგებას მეორე სვეტში მოცემულ ინფორმაციასთან. შესაბამისობის თითოეული დავალებისთვის პასუხების ფურცელზე მოცემულია ცხრილი. თქვენ უნდა შეავსოთ ცხრილის ცარიელი გრაფები – პირობის აღმნიშვნელი ასოს ქვეშ ჩაწეროთ მისი პასუხის შესაბამისი რიგითი ნომერი.

შესაბამისობის დადგენის თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

თხზულებაში უნდა წარმოაჩინოთ თქვენი პოზიცია, მოსაზრებები შემოთავაზებული საკითხის შესახებ, კონკრეტული არგუმენტებით დაასაბუთოთ სათქმელი. თხზულების დასაწერად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილი.

თხზულების მაქსიმალური ქულაა 13.

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

ქართული ენა და ლიტერატურა

1. ჩამოთვლილთაგან რომელია კუმშვად-კვეცადი სახელი?

- (ა) დროშა
- (ბ) მოყვარე
- (გ) ფარდა
- (დ) მებაღე

2. მასწავლებელი კლასში მუშაობისას იყენებს სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონს – უცხო სიტყვათა ლექსიკონს, სინონიმთა ლექსიკონს, ეტიმოლოგიურსა თუ დიალექტიზმების ლექსიკონს და ა. შ.

რა მიზნით იმუშავებდა მასწავლებელი მოსწავლეებთან ორთოგრაფიულ ლექსიკონზე?

- (ა) ფონეტიკის სწავლების მიზნით
- (ბ) პუნქტუაციის სწავლების მიზნით
- (გ) მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგის გამდიდრების მიზნით
- (დ) მოსწავლეთა წერისა და მეტყველების კულტურის დახვეწის მიზნით

3. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი არ არის კალკის მაგალითი?

- (ა) რაში მდგომარეობს საქმის არსი?
- (ბ) საქმე ისაა, რომ შეხვედრაზე არავინ მოვიდა.
- (გ) დიტო შეყვარებულია თავის პროფესიაში.
- (დ) პოლიციელმა განახორციელა გასროლა.

4. რას ნიშნავს სიტყვა „მცნება“ დავით გურამიშვილის გამონათქვამში: „ისმინე, სწავლის მძებნელო, მოჰყევ დავითის მცნებასა...“

- (ა) ცნებას
- (ბ) შემეცნებას
- (გ) შეგონებას
- (დ) მიმართვას

5. ქვემოთ მოცემულია მოსწავლის ნაწერი, რომელშიც დაშვებულია რამდენიმე გრამატიკული შეცდომა. ამოიწერეთ შეცდომით დაწერილი სიტყვები, მიუთითეთ სწორი ფორმა და პასუხი დაასაბუთეთ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით.

გაითვალისწინეთ, რომ მოსწავლის მიერ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

რობინზონ კრუზომ იერძნო, რომ იძირებოდა. სასო წახვეთიდა
ფონე მოიყრინა და ნაპირისკენ გაცუხა. ცაღლებთან ხანგრძლივი
ზხდოდის შემდეგ ნაპირს მიახწია. ასე აღმოჩნდა სრულიად
მარტო უსაჯრიოდ ჯუნძუდზე, ღმერთს მადლოზა მოუხადა და
საწაპიხოს დათვახაედება დაიწყო. კრუზო კუნძუდზე ცხოვრებას
მაღე შეჩვია ერთხად ზღვის ნაპირს ცეცხლი შენიშნა. ცეცხლის
ირგვივად ადამიანები სეხვებდნენ. მოკვიანებით ისინი ნავეებში
ჩასხდნენ და ვაცურეს.

6. ბავშვებმა მასწავლებელს გაკვეთილზე სთხოვეს, მოემზადებინათ ლიტერატურული ტელეგადაცემის იმიტაცია. მასწავლებელი დათანხმდა.

ჩამოთვლილთაგან რომელ არგუმენტს ვერ გამოვიყენებთ მასწავლებლის გადაწყვეტილების მხარდასაჭერად?

- (ა) ტელეგადაცემის იმიტირება მოსწავლეთა მეტყველების კულტურის დახვეწის ეფექტიანი საშუალებაა.
- (ბ) ამ სახალისო საქმიანობისას მოსწავლეები უფრო სრულად გამოავლენენ თავიანთ შესაძლებლობებს.
- (გ) მასწავლებელმა უნდა წაახალისოს მოსწავლეთა ყოველგვარი გონივრული ინიციატივა.
- (დ) მოსწავლეთა დაინტერესების ერთადერთი სწორი მეთოდი არის თამაშით სწავლება.

7. მასწავლებელმა ბავშვებს ისე წაუკითხა ვაჟა-ფშაველას მოთხრობა „როგორ გაჩნდნენ ბუები ქვეყანაზე?“, რომ არ გააცნო მისი სათაური და სთხოვა, თვითონ დაესათაურებინათ იგი. მოსწავლეები თხზავდნენ და განმარტავდნენ სათაურის საკუთარ ვერსიებს. ამის შემდეგ მასწავლებელმა ბავშვებს გააცნო მოთხრობის ავტორისეული სათაური.

ჩამოთვლილთაგან რისთვის ვერ გამოიყენებდა მასწავლებელი ამ დავალებას?

- (ა) იმისთვის, რომ წარმოეჩინა ნაწარმოების მხატვრული ღირსებები.
- (ბ) იმისთვის, რომ ბავშვები მიმხვდარიყვნენ ტექსტის მთავარ სათქმელს.
- (გ) იმისთვის, რომ ბავშვებისთვის გაეღვიძებინა ავტორთან თანაშემოქმედების სურვილი.
- (დ) იმისთვის, რომ ეჩვენებინა კითხვითი წინადადებით ნაწარმოების დასათაურების შესაძლებლობა.

8. დაადგინეთ შესაბამისობა სიტყვებსა და მათს მახასიათებლებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში თითოეული მახასიათებლის აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი სიტყვის ნომერი. (გაითვალისწინეთ, რომ ერთი პასუხი ზედმეტია)

(ა) ჭროლა	1. სმენა
(ბ) შახვილი	2. თვლები
(გ) გაბზარული	3. მზერა
(დ) გამჭოლი	4. ხმა
	5. ღიმილი

ა	ბ	გ	დ

9. დაადგინეთ შესაბამისობა ტერმინებსა და მათს განმარტებებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განმარტების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ტერმინის ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ ერთი ტერმინი ზედმეტია).

(ა) კინო- ან ტელე-ნაწარმოების ლიტერატურული საფუძველი	1. ნოველა
(ბ) დრამატურგიული ნაწარმოები	2. პოემა
(გ) ერთ შემთხვევაზე აგებული თხრობითი ნაწარმოები	3. სცენარი
(დ) სალექსო ფორმის ვრცელი ნაწარმოები	4. ესკიზი
	5. პიესა

ა	ბ	გ	დ

10. დაადგინეთ შესაბამისობა ნაწარმოებებსა და მათს ავტორებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაწარმოების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ავტორის ნომერი (გაითვალისწინეთ, რომ შესაძლებელია ავტორის გვარის გამეორება).

(ა) „ტომ სოიერის თავგადასავალი“	1. მაინ რიდი
(ბ) „საიდუმლო კუნძული“	2. ჟიულ ვერნი
(გ) „კაპიტან გრანტის შვილები“	3. მარკ ტვენი
(დ) „უთავო მხედარი“	4. ალექსანდრე დიუმა
(ე) „სამი მუშკეტერი“	

ა	ბ	გ	დ	ე

11. აირჩიეთ ზმნის სწორი ფორმა:

- გაანალიზა
- გააანალიზა

დაასაბუთეთ თქვენი არჩევანი. რატომ იყრის თავს ერთად რამდენიმე -ა ამ ზმნაში ანუ განმარტეთ რა ფუნქცია აქვს თითოეულ ა-ს.

(მაქსიმალური ქულა 1)

12. დააკვირდით უცხო სიტყვებს:

- რე-ანიმაცია
- რე-აბილიტაცია
- რე-კონსტრუქცია
- რე-სტრუქტურირება

რა მნიშვნელობას სძენს ამ სიტყვებს პრეფიქსი -რე?

(მაქსიმალური ქულა 1)

წიკითხეთ ხალხური ლექსი და შეასრულეთ მე-13 და მე-14 დავალებები.

ა ის ღრუბელნი მიყვარან,
ბოროლაზედ რო დიანო,
ერთი მეორის შაყრასა
ხარობენ, მეელიანო,
შაიყრებიან ერთადა,
მანანას ჩამაყრიანო,
რაც უნდა ბევრი ეცადნენ,
ჩვენ ერთუროს ვერ გაგვყრიანო.

13. ამ ლექსში გვხვდება სალიტერატურო ენისთვის უცხო ფორმები. აუხსენით IV კლასის მოსწავლეებს ლექსის ენის ეს თავისებურება.

(მაქსიმალური ქულა 1)

14. დაეხმარეთ თქვენს მოსწავლეებს ლექსის ძირითადი სათქმელის გააზრებაში.

(მაქსიმალური ქულა 2)

წაიკითხეთ გურამ რჩეულიშვილის ნაწარმოები „ტკივილი? – არა, რაღაც და გათავდა“, და შეასრულეთ მე-15 და მე-16 დავალებები:

პირველი თოვლი სულ თხელი იყო. იმ ღამეს არ გადაიღო. დილისთვის მთელი ველი დაფარა. ახლა უკვე ფეხი ეფლობოდა. მოშვიდა ბაჭიას. ციოდა. თოვლი გაქექა და უკანა ფეხებზე ხტომით დაეშვა ჭალისაკენ. ქარი უბერავდა. ვერაფერი იპოვა.

შიოდა.

ძალიან, ძალიან მოუნდა ბალახი, თუნდაც სულ ცოტა; უფრო მოუნდა ან თივა, ან ყლორტი.

შიოდა.

რა გემრიელი იქნებოდა ბალახი.

ახლა შუა ველზე მიკუნტრუშობდა.

შიოდა.

უცებ იგრძნო რაღაც.

ტკივილი? – არა.

რაღაც და გათავდა.

ვანომ თავის შვილს დაუძახა და მოკლული ბაჭია აბგაში ჩაუდო.

– მამა, ფეხები მომეყინა, – თქვა ბიჭმა.

– ნუ გეშინია, ერთ საათში შინ ვიქნებით, – დაამშვიდა მამამ.

15. აუხსენით IV კლასის მოსწავლეებს ამ ნაწარმოების ჟანრის თავისებურებები

(მაქსიმალური ქულა 1)

16. იმსჯელეთ, რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას და დაეხმარეთ IV კლასის მოსწავლეებს ამ ნაწარმოების ძირითადი აზრის გაგებაში. შესთავაზეთ მათ პარალელები სხვა ნაწარმოებებიდან.

(მაქსიმალური ქულა 2)

17. წაიკითხეთ ნაწყვეტი ვაჟა-ფშაველას მოთხრობიდან „ხმელი წიფელი“

„ყველას და, მათ შორის, მეც მიყვარს მაღალი, მწვანით მორთული მთა, გაზაფხულის სუნი, ახლად ამომავალი ბალახი, ახლად დამდნარი ყინულისთვის რომ უჯობნია... მაგრამ ამჟამად ყველაფერი მავიწყდება და თვალწინ მიდგება მხოლოდ ერთი ხმელი წიფელი...“

ამოიწერეთ სიტყვები, რომლებიც მოწმობს, რომ ავტორს არ სურს, გამორჩეულ პიროვნებად წარმოჩნდეს:

(მაქსიმალური ქულა 1)

კითხვისა და წერის სწავლება

18. გაეცანით I კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილ დავალებებს:

I. ჩასვი გამოტოვებული ასო:

მ-ე

ქუ-ი

II. ჩაწერე ცხოველის სახელი:

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

III. წაიკითხე სიტყვები და შეაერთე ისრებით შესაბამის ნახატთან:

ბარი

ბალი

მასწავლებლის მიზანია, ბავშვებმა ისწავლონ, რომ ასო-ბგერას სიტყვების განმასხვავებელი ფუნქცია აქვს. რომელი დავალება დაეხმარება მასწავლებელს ამ მიზნის მისაღწევად?

- (ა) I და II
- (ბ) II და III
- (გ) მხოლოდ II
- (დ) მხოლოდ III

19. კითხვის სირთულეების პრევენციისათვის მნიშვნელოვანია სკოლამდელ ასაკში ბავშვის იმ უნარების განვითარებაზე ზრუნვა, რომლებიც კითხვისათვის მზაობას განაპირობებს. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარის განვითარებაა ადეკვატური და მიზანშეწონილი სკოლამდელ ასაკში?

- (ა) ბგერების სწორად გამოთქმა, ასოების გამოწერა და სიტყვების უშეცდომოდ ჩაწერა
- (ბ) ასო-ბგერითი მიმართებების დასწავლა და ასოებისგან სიტყვების აწყობა
- (გ) სიტყვის ბგერითი შემადგენლობის გარჩევა და ლექსიკური მარაგის გამდიდრება
- (დ) ასოებისგან სიტყვების და სიტყვებისგან მარტივი წინადადებების აწყობა

20. ქვემოთ მოცემულია აქტივობები, რომელთაც მასწავლებლები ხშირად იყენებენ ახალი ტექსტის შესწავლის დროს. რომელი აქტივობის შესრულება გაუჭირდებათ მოსწავლეებს დამოუკიდებლად ან დასჭირდებათ მასწავლებლის დახმარება?

- (ა) მასწავლებელი უკითხავს მოსწავლეებს დაუსრულებელ ტექსტს და სთხოვს, გამოთქვან ვარაუდი, თუ როგორ შეიძლება დასრულდეს ტექსტში მოთხრობილი ამბავი.
- (ბ) მოსწავლეები კითხულობენ ტექსტის სათაურს, ათვალეირებენ ილუსტრაციებს და გამოთქვამენ ვარაუდს ტექსტში მოთხრობილი ამბის შესახებ.
- (გ) მოსწავლეები კითხულობენ ტექსტს, გამოყოფენ მათთვის უცნობ სიტყვებს და ამ სიტყვების გამოყენებით შეადგენენ წინადადებებს.
- (დ) მასწავლებელი მიუთითებს თემას წაკითხული ტექსტიდან, მოსწავლეებმა უნდა იპოვონ ტექსტში ის ადგილი, სადაც ეს თემა განხილულია.

21. წერა-კითხვის სწავლებისას მასწავლებლები ხშირად იყენებენ „დღიურის წერის“ მეთოდს – ბავშვები შესასწავლი თემის შესახებ საკუთარ იდეებსა და აზრებს წერენ დღიურებში, რომლებიც მასწავლებლის მიერ არ მოწმდება.

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია მოსწავლეთა შესახებ. რომელი მოსწავლისთვის იქნება აღნიშნული მეთოდი ყველაზე მოსახერხებელი საკუთარი შესაძლებლობების გამოსავლენად?

- (ა) გიორგისთვის – ის მგრძობიარეა სხვათა განწყობებისა და განცდების მიმართ, შეუძლია სხვათა ქცევის მოტივების გამოცნობა.
- (ბ) ანასთვის – ის ჩუმი და ჩაფიქრებული ბავშვია, კარგი ინტუიცია აქვს და საკმაოდ დამოუკიდებელია.
- (გ) ანდროსთვის – მას უყვარს ლოგიკური მსჯელობა და ფიქრი, კარგად იგებს და აღიქვამს სქემებს.
- (დ) მაიასთვის – ის ადვილად იგებს სიტყვის მნიშვნელობებს და მოსწონს სიტყვებით თამაში.

22. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოადგება მასწავლებელს ყველაზე ნაკლებად იმის დასადგენად, რომ მოსწავლემ გაიაზრა წაკითხული ტექსტი?

- (ა) მოსწავლე საკუთარი სიტყვებით გადმოსცემს ტექსტის ძირითად აზრს.
- (ბ) მოსწავლე განმარტავს ტექსტში მოცემულ ძირითად საკითხებს.
- (გ) მოსწავლეს მოჰყავს ტექსტში დასმული პრობლემის შესაბამისი მაგალითები.
- (დ) მოსწავლე ტექსტის შინაარსს გადმოსცემს ტექსტის ლექსიკის გამოყენებით.

23. მასწავლებელმა II კლასის მოსწავლეთა კითხვის უნარის გასაუმჯობესებლად ერთი სემესტრის განმავლობაში ახალი მეთოდის გამოყენება სცადა. სემესტრის ბოლოს ჩატარებული ტესტირების საფუძველზე დაასკვნა, რომ **ახალმა მეთოდმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა მოსწავლეთა კითხვის უნარი.**

გაეცანით ქვემოთ მოცემულ პირობებს:

- I. კითხვის უნარის შეფასება ახალი მეთოდით მუშაობის დაწყებამდე და მეთოდის გამოყენების შემდეგ.
- II. პარალელურ II კლასში (სადაც ისევ ძველი მეთოდით მუშაობდა მასწავლებელი) კითხვის უნარის შეფასება სემესტრის დასაწყისში და სემესტრის ბოლოს და სამიზნე კლასის შედეგებთან შედარება.
- III. მოსწავლეების მშობლების გაფრთხილება, რომ აღნიშნული სემესტრის განმავლობაში გაეკონტროლებინათ შვილების საშინაო დავალებები.

ამ პირობათაგან რომლის განხორციელება იყო საჭირო, რომ მასწავლებელს აღნიშნული დასკვნის გამოტანის საფუძველი ჰქონოდა?

- (ა) მხოლოდ I
- (ბ) მხოლოდ II
- (გ) I და II
- (დ) I და III

24. ტექსტზე მუშაობის ერთ-ერთი მეთოდი – „მოზაიკა“ – გულისხმობს მოსწავლეების განაწილებას ჯგუფებში. თითოეულ მონაწილეს მასწავლებელი სამუშაოდ აძლევს ტექსტის გარკვეულ მონაკვეთს, რომლის შინაარსის „ექსპერტიც“ ხდება მოსწავლე. შემდეგ სხვადასხვა ჯგუფის წევრები, რომლებიც შეისწავლიან ერთსა და იმავე ფრაგმენტს, ხვდებიან ერთმანეთს „ექსპერტთა ჯგუფებში“ საკუთარი ფრაგმენტის განსახილველად. ექსპერტულ ჯგუფებში მონაწილეები მსჯელობენ ამ ფრაგმენტის შინაარსის შესახებ. შემდეგ დაბრუნდებიან საწყის ჯგუფებში და გააცნობენ „კოლეგებს“ საკუთარი ფრაგმენტის შინაარსს.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარის განვითარებას უწყობს ეს მეთოდი ყველაზე ნაკლებად ხელს?

- (ა) თანატოლების აზრის მოსმენისა და გაზიარების
- (ბ) ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბების
- (გ) მთლიანი ტექსტის ინდივიდუალურად დამუშავების
- (დ) ტექსტის გააზრებაში სხვებისთვის დახმარების გაწევის

25. ქვემოთ მოცემულია რეკომენდაციები კითხვის სწავლებასთან დაკავშირებით. რომელი რეკომენდაცია შეესაბამება კითხვის სწავლების დაბალანსებულ მიდგომას?

- (ა) ძირითადი ყურადღება მიმართული უნდა იყოს კითხვაში პრობლემების მქონე ბავშვების მიერ სიტყვებში ბგერების გარჩევისა და დეკოდირების ჩვევის ათვისებაზე.
- (ბ) გრაფემის ფონემად დეკოდირების ჩვევის შემუშავება ბავშვისთვის საინტერესო, შინაარსიან მასალაზე დაყრდნობით უნდა ხდებოდეს.
- (გ) მთავარია სიტყვის მნიშვნელობის გაგება, რომლის საფუძველზეც მოხდება სიტყვისა და მასში შემავალი ბგერითი შეთანხმებების ცნობა.
- (დ) დამწერლობის ანბანური სისტემის მქონე ენაში კითხვის ათვისება მიზანშეწონილია ასო-ბგერითი შესატყვისობის პირდაპირი სწავლებით.

26. მასწავლებლის მიზანია I კლასის მოსწავლეებს განუვითაროს ფონემების გაცნობიერების უნარი. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დავალება გამოადგება მას ამ მიზნისთვის?

- (ა) მასწავლებელი ასახელებს ბგერებს, მოსწავლეებმა უნდა მოძებნონ ამ ბგერების შესატყვისი ასოები პლაკატზე.
- (ბ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, სიტყვაში ერთი ბგერა შეცვალონ ისე, რომ სხვა სიტყვა გამოვიდეს.
- (გ) მასწავლებელი დაფაზე წერს სიტყვას და სთხოვს მოსწავლეებს, ააწყონ ეს სიტყვა მოძრავი ანბანის გამოყენებით.
- (დ) მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, მასთან ერთად ხმამაღლა და გარკვევით „გაახმოვანონ“ ანბანის ასოები.

27. ზოგიერთი მეცნიერის აზრით, პირველი წლის ბოლოს კითხვის სწავლაში წარმატების წინასწარმეტყველება შესაძლებელია ბგერებისა და მარცვლების სიტყვაში გაერთიანების უნარის მიხედვით. კითხვის სწავლების რომელი მიდგომის სასარგებლოდ მეთყველებს აღნიშნული ფაქტი?

- (ა) აღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც ინფორმაციის გარდაქმნა მიმდინარეობს ქვემოდან ზემოთ, ნაწილიდან (ასო-ბგერიდან) მთელისკენ (სიტყვისკენ).
- (ბ) აღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც კითხვის სწავლება კონტექსტზე დაყრდნობით სიტყვის გამოცნობის სტრატეგიით უნდა განხორციელდეს.
- (გ) დაღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც სიტყვის და მასში შემავალი ბგერების ცნობა სიტყვის მნიშვნელობის საფუძველზე უნდა მოხდეს.
- (დ) დაღმავალი მოდელის, რომლის მიხედვითაც კითხვის სწავლება ასოებსა და მათ ბგერით შესატყვისებს შორის კავშირის დამყარების ჩვევის გამომუშავებაა.

28. ანა წერისას ხშირად უშვებს შეცდომებს, აკლებს ან ამატებს ასოებს სიტყვაში. აღწერეთ აქტივობა, რომელიც დაეხმარება ანას ამ პრობლემის დაძლევაში და თან საშუალებას მისცემს, თავად აღმოაჩინოს და გაასწოროს საკუთარი შეცდომები.

წაკითხეთ IV კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილი ტექსტი, შეასრულეთ 29-ე, 30-ე და 31-ე დავალებები.

ადამიანს უძველესი დროიდან აინტერესებდა, როგორ ფრენენ ჩიტები. ბერძნული მითის მიხედვით, პირველად ჰაერში დედალოსი და იკაროსი აფრინდნენ. მათ ბუმბულისა და ცვილის ფრთები გაუკეთებიათ, მაგრამ მზესთან ახლოს მისულან და ორივე ძირს დანარცხებულა... გამომგონებლები ფრთებს ხან ველოსიპედს უმაგრებდნენ, ხან ურმებს, თუმცა, მიწას ვერავინ ასცდა. 1850 წელს მეცნიერმა ჯორჯ კელიმ გამოიგონა მანქანა, რომლითაც ის გორაკიდან ეშვებოდა და შემდეგ ქარის საშუალებით ჰაერში აღიოდა. ჯორჯის მანქანა მხოლოდ ქარიან ამინდში დაფრინავდა. ფელიქს დიუ ტამპლმა ახალი მოდელი შექმნა – მას ძრავა დაუმატა. და აი, ის დაეშვა გორაკიდან, რათა სიჩქარე განევიტარებინა და... კიდევაც აფრინდა! თუმცა, მალევე ჩამოვარდა – ძრავა ძალიან მძიმე იყო. ამერიკელი ძმები რაიტები იყვნენ პირველები, რომელთა მცდელობაც წარმატებული აღმოჩნდა. 1903 წელს მათ შექმნეს ძრავიანი თვითმფრინავი მბრუნავი თავებით, რომლებსაც პროპელერები უწოდეს. „პროპელერი ჰაერს შეისრუტავს და უკან გაიწოვს, თვითმფრინავი კი წინ წავა,“ – ფიქრობდნენ ისინი.

29. ზემოთ მოცემულ ტექსტთან დაკავშირებით დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებით დაადგენთ, შეუძლიათ თუ არა მათ მოვლენათა შორის მიზეზშედეგობრივი მიმართებების დანახვა.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

30. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლის საშუალებით დაადგენთ, შეუძლიათ თუ არა მათ ტექსტის სხვადასხვა ნაწილში მოცემული ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირება და მასზე დაყრდნობით დასკვნის გამოტანა.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

31. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომელიც ახალი ინფორმაციის საკუთარ ცოდნასთან ინტეგრაციის საშუალებას მისცემს და წაკითხულის გააზრებაში დაეხმარება.

(მაქსიმალური ქულა – 1)

ბუნებისმეტყველება

32. ადამიანის ორგანიზმში ულტრაიისფერი სხივების ზემოქმედების შედეგად წარმოიქმნება ვიტამინი:

- (ა) C
- (ბ) A
- (გ) K
- (დ) D

33. რა არის მცენარეში ქლოროფილის ძირითადი ფუნქცია?

- (ა) სინათლის ენერჯის შთანთქმა
- (ბ) ნახშირორჟანგის დაშლა
- (გ) მცენარის დაცვა მწერებისაგან
- (დ) წყლის აორთქლება

34. ბიოტური ფაქტორების ზემოქმედების შედეგი არის:

- (ა) ლპობა
- (ბ) წყალდიდობა
- (გ) ზამთრის ძილი
- (დ) ფრინველების გადაფრენა

35. ვეგეტატიურ გამრავლებას არ მიეკუთვნება:

- (ა) ფოთლით გამრავლება
- (ბ) პწკალით გამრავლება
- (გ) ბოლქვით გამრავლება
- (დ) თესლით გამრავლება

36. ზღვის დონიდან ერთსა და იმავე სიმაღლეზე სად დნება თოვლი უფრო გვიან?

- (ა) მდელაზე
- (ბ) ტყეში
- (გ) ჭალაში
- (დ) პლაჟზე

37. რა დამტკიცდა ფერნანდო მაგელანის მოგზაურობით?

- (ა) დედამიწის სიდიდე
- (ბ) დედამიწის დახრილობა
- (გ) დედამიწის მოძრაობა
- (დ) დედამიწის სფეროსებურობა

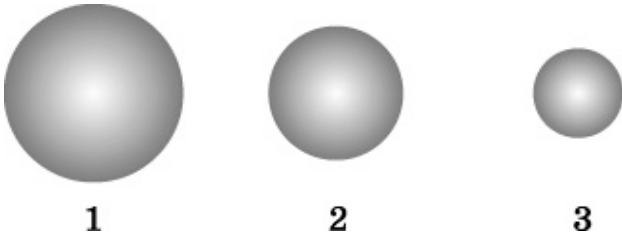
38. რელიეფის რომელ ფორმას შეესაბამება განსაზღვრება: მოვაკებული, ბრტყელი ან სუსტტალღოვანი ზედაპირი, რომლის აბსოლუტური სიმაღლე 500 მ-ს აღემატება?

- (ა) ზეგანს
- (ბ) მალლობს
- (გ) მთიანეთს
- (დ) დაბლობს

39. რუკაზე მოცემულია წარწერა: • 5068 მ. რას აღნიშნავს ის?

- (ა) რუკის მასშტაბს
- (ბ) შეფარდებით სიმაღლეს
- (გ) აბსოლუტურ სიმაღლეს
- (დ) მეზობელ მწვერვალებს შორის მანძილს

40. სურათზე მოცემულია ტოლი მასის მქონე სხვადასხვა მასალისგან დამზადებული სამი ბურთულა. რომელი ბურთულაა დამზადებული ყველაზე დიდი სიმკვრივის მქონე ნივთიერებისგან?

- (ა) 1
- (ბ) 2
- (გ) 3
- (დ) ყველა ბურთულა ერთი და იმავე სიმკვრივის მასალისგანაა დამზადებული

41. ჩამოთვლილთაგან რომელია ქიმიური მოვლენა?

- (ა) ყინულის ღებობა
- (ბ) წყლის აორთქლება
- (გ) ლითონის გადადნობა
- (დ) სანთლის წვა

42. დაადგინეთ შესაბამისობა პირველი სვეტისა და მეორე სვეტის ელემენტებს შორის. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში პირველი სვეტის ელემენტების აღმნიშვნელ ასოებს მიუწერეთ მეორე სვეტის შესაბამისი ელემენტების ნომრები (გაითვალისწინეთ, რომ პასუხი შეიძლება განმეორდეს).

(ა) ფოლადის ბურთულა	1. ფიზიკური სიდიდე
(ბ) დიფუზია	2. ფიზიკური სხეული
(გ) მოცულობა	3. ფიზიკური მოვლენა
(დ) მანძილი	

ა	ბ	გ	დ

43. ეკამ შემდეგი ცდა ჩაატარა: ორ ჭიქაში ჩაყარა ლობიოს რამდენიმე მარცვლი და დაასხა მათ წყალი ისე, რომ პირველ ჭიქაში მარცვლები მთლიანად დაიფარა წყლით, მეორეში კი – ნაწილობრივ. ორივე ჭიქა ერთნაირ პირობებში მოათავსა. რამდენიმე დღის შემდეგ დააკვირდა ცვლილებებს. აღმოჩნდა, რომ პირველ ჭიქაში თესლები დალპა, ხოლო მეორეში – აღმოცენდა.

ცდის შესახებ მოცემულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით მიუთითეთ ის კონკრეტული საკითხი, რომლის სწავლების დროსაც სთხოვდით მოსწავლეებს ამგვარი ცდის ჩატარებას. აუხსენით მოსწავლეებს ცდაში მიღებული შედეგის მიზეზი.

(მაქსიმალური ქულა 2)

44. თქვენი მიზანია, IV კლასის მოსწავლეებს აუხსნათ, რა განაპირობებს წელიწადის დროების მონაცვლეობას. აღწერეთ აქტივობა, რომელსაც შესთავაზებდით მოსწავლეებს.

(მაქსიმალური ქულა 2)

მათემატიკა

45. x და y კენტი ნატურალური რიცხვებია. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია ლუწი?

- (ა) $x + 2y$
- (ბ) $2x + 3y$
- (გ) $3x + 4y$
- (დ) $3x + 5y$

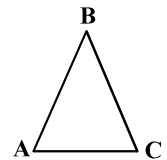
46. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი შედეგი დაგარწმუნებდათ, რომ მოსწავლეს შეუძლია რიგობითი რიცხვითი სახელის გამოყენება?

- (ა) შეუძლია დაასახლოს მერამდენეა საგანთა მწკრივში მითითებული საგანი.
- (ბ) შეუძლია ჩამოთვალოს რიგობითი რიცხვითი სახელები.
- (გ) ითვლის „წინ/უკან“ მასწავლებლის მიერ მითითებული რიცხვიდან.
- (დ) ასახელებს მოცემული რიცხვის წინა და მომდევნო რიცხვებს.

47. ABC ტოლფერდა სამკუთხედის BC ფერდის სიგრძე 8 სმ-ით მეტია AC ფუძის სიგრძეზე. სამკუთხედის პერიმეტრი 25 სმ-ის ტოლია.

რის ტოლია ამ სამკუთხედის ფუძის სიგრძე?

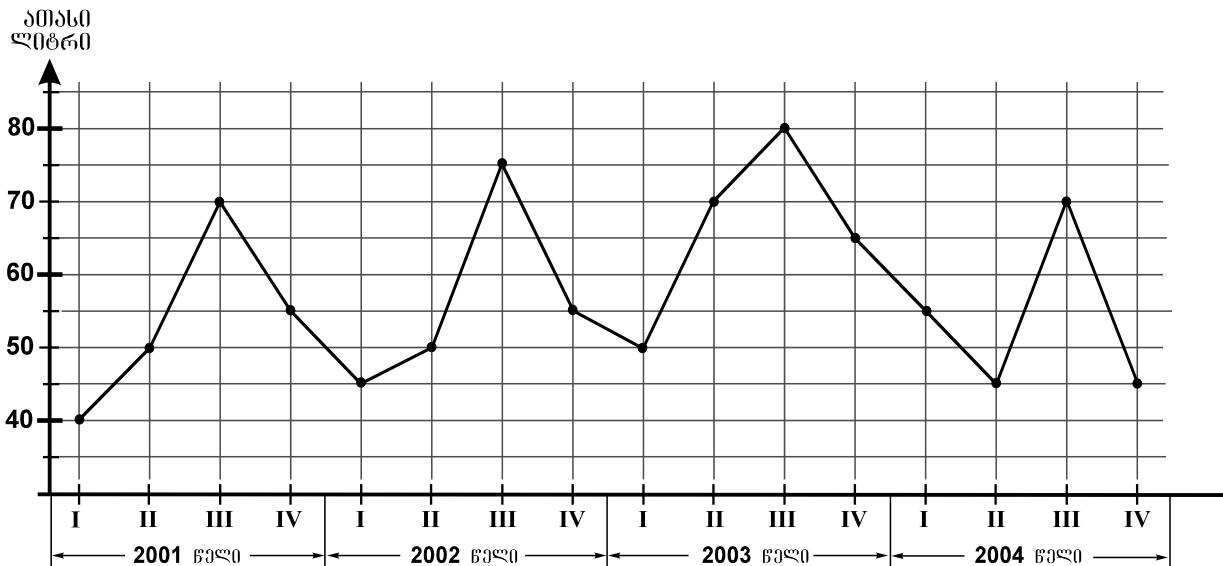
- (ა) 3 სმ
- (ბ) 6 სმ
- (გ) 9 სმ
- (დ) 12 სმ

48. ელენემ, თეონამ და ირაკლიმ სულ 28 სოკო შეაგროვეს. ელენემ 4-ჯერ მეტი სოკო შეაგროვა, ვიდრე თეონამ, ხოლო ირაკლიმ – 12-ით ნაკლები, ვიდრე ელენემ და თეონამ ერთად. რამდენი სოკო შეუგროვებია ირაკლის?

- (ა) 5
- (ბ) 6
- (გ) 7
- (დ) 8

დიაგრამაზე წარმოდგენილია, რამდენ ათას ლიტრ მინერალურ წყალს ასხამდა წყლების ჩამოსხმელი კომპანია კვარტლების მიხედვით 2001-2004 წლებში.

დიაგრამის მიხედვით უპასუხეთ შემდეგ 2 შეკითხვას:

49. რომელ წელს მერყეობდა კომპანიის მიერ ჩამოსხმული მინერალური წყლების რაოდენობა კვარტლების მიხედვით 45-70 ათასი ლიტრის ფარგლებში?

- (ა) 2001 წელს
- (ბ) 2002 წელს
- (გ) 2003 წელს
- (დ) 2004 წელს

50. რამდენი ათასი ლიტრით მეტი მინერალური წყალი ჩამოსხა კომპანიამ 2002 წელს 2001 წელთან შედარებით?

- (ა) 5
- (ბ) 10
- (გ) 15
- (დ) 20

51. რიცხვთა ღერძის O სათავის სხვადასხვა მხარეს მდებარე A და B წერტილებს შორის მანძილი 8 ერთეულის ტოლია, $|OA| < |OB|$. A წერტილი უფრო მარცხნივ მდებარეობს, ვიდრე B წერტილი. $C(-4)$ წერტილი მდებარეობს:

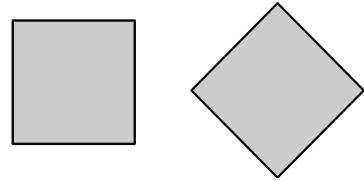
- (ა) O და B წერტილებს შორის
- (ბ) O და A წერტილებს შორის
- (გ) A წერტილის მარცხნივ
- (დ) B წერტილის მარჯვნივ

52. პირველკლასელები შეკითხვაზე: *სურათზე*

ერთნაირი ფიგურები ხატია თუ

განსხვავებული? – ხშირად პასუხობენ, რომ

სურათზე ორი განსხვავებული ფიგურა ხატია.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია ამ შეცდომის გამომწვევი მიზეზი?

I. ამ ასაკში ჯერ კიდევ არ არის ჩამოყალიბებული გეომეტრიული ფიგურების იგივეობრივად აღქმის უნარი მათი ზომისა და მდებარეობის მიუხედავად.

II. ბავშვი მიჯაჭვულია თვალსაჩინო მოცემულობას, ერთმანეთისგან მდებარეობით განსხვავებულ ერთნაირ გეომეტრიულ ფიგურებს ვერ აღიქვამს, როგორც იდენტურებს.

III. ბავშვებს ჯერ კიდევ არ აქვთ ჩამოყალიბებული სივრცითი მიმართებების გარჩევის უნარი: ვერ განარჩევენ „მარჯვნივ/მარცხნივ“, „ზემოთ/ქვემოთ“ მიმართებებს.

- (ა) მხოლოდ I
- (ბ) II და III
- (გ) I და II
- (დ) მხოლოდ III

53. 74 ლიტრი ღვინით რამდენიმე 11-ლიტრიანი და რამდენიმე 6-ლიტრიანი კასრი გაავსეს. რის ტოლია ღვინით გავსებული კასრების საერთო რაოდენობა?

- (ა) 7
- (ბ) 8
- (გ) 9
- (დ) 10

54. გზის გასამაგრებლად სამშენებლო ბლოკებით ააშენეს 1 მ სიგანისა და 3 მ სიმაღლის კედელი. სულ დასჭირდათ 96 ცალი სამშენებლო ბლოკი. რამდენი მეტრის ტოლია ამ კედლის სიგრძე, თუ ყოველი კუბური მეტრის ასაშენებლად საჭირო იყო 4 ცალი სამშენებლო ბლოკი?

- (ა) 6
- (ბ) 8
- (გ) 10
- (დ) 12

55. დათოს კლასში 15 მოსწავლე დათოზე დაბალია. როცა შეარჩიეს ამ კლასის 12 ყველაზე მაღალი მოსწავლე, მათ შორის დათოც მოხვდა. შერჩეულთაგან დათოზე დაბალი 2 მოსწავლე აღმოჩნდა. სულ რამდენი მოსწავლეა დათოს კლასში?

- (ა) 24
- (ბ) 25
- (გ) 27
- (დ) 29

56. მოცემულია თამაში (საგაკვეთილო აქტივობა): მასწავლებელს წინასწარ მომზადებული აქვს მუყაოსგან გამოჭრილი სხვადასხვა ზომის სამკუთხედი, ოთხკუთხედი და ხუთკუთხედი. ერთ-ერთი მოსწავლის ამოცანაა, თვალახვეულმა თანაკლასელთა მინიშნებების დახმარებით იპოვოს დამალული ფიგურა და შეხებით ამოიცნოს, თუ რა ფიგურაა ეს. თანაკლასელების მინიშნებები შემდეგი სახისაა: „გადადგი ორი ნაბიჯი წინ, ერთი ნაბიჯი მარჯვნივ, ხელი ზევით ასწიე...“ რომელი უნარების განვითარებას ისახავს მიზნად ეს თამაში?

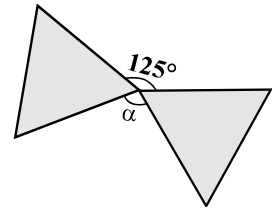
- I. გეომეტრიული ფიგურების ცნობასა და დასახელებას მათი ზომის მიუხედავად
- II. გეომეტრიული ფიგურების კლასიფიკაციას
- III. მოქმედების დამოუკიდებლად დაგეგმვასა და განხორციელებას
- IV. სივრცითი მიმართებების გარჩევას, სივრცეში ორიენტაციას

- (ა) I და IV
- (ბ) I და III
- (გ) II და III
- (დ) II და IV

57. ვთქვათ, ახლა სალამოს 7-ის ნახევარია. რამდენი საათის წინ იყო გუშინდელი დღის დილის 10-ის ნახევარი?

- (ა) 17
- (ბ) 21
- (გ) 27
- (დ) 33

58. საერთო წვეროს მქონე ტოლგვერდა სამკუთხედების გვერდებით შედგენილი კუთხეებიდან ერთ-ერთის სიდიდეა 125° (იხ. ნახაზი).

რამდენი გრადუსია α კუთხის სიდიდე?

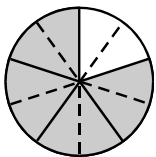
- (ა) 95°
- (ბ) 110°
- (გ) 115°
- (დ) 120°

59. A ქვეყანას საერთო საზღვარი აქვს მხოლოდ B და D ქვეყნებთან, B ქვეყანას – მხოლოდ A და C ქვეყნებთან, ხოლო C ქვეყანას – მხოლოდ B ქვეყანასთან.

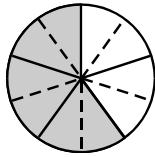
რომელი ქვეყნის საზღვრები უნდა გადაკვეთოს მატარებელმა, რომ D ქვეყნიდან C ქვეყანაში მოხვდეს?

- (ა) მხოლოდ B ქვეყნის
- (ბ) მხოლოდ A ქვეყნის
- (გ) ჯერ B ქვეყნის და შემდეგ A ქვეყნის
- (დ) ჯერ A ქვეყნის და შემდეგ B ქვეყნის

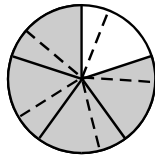
60. მოცემულთაგან რომელი ნახაზი გამოდგება იმის საილუსტრაციოდ, რომ $\frac{4}{5} : \frac{1}{10} = 8$?

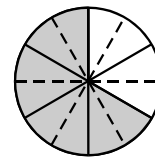
(ა)

(ბ)

(გ)

(დ)

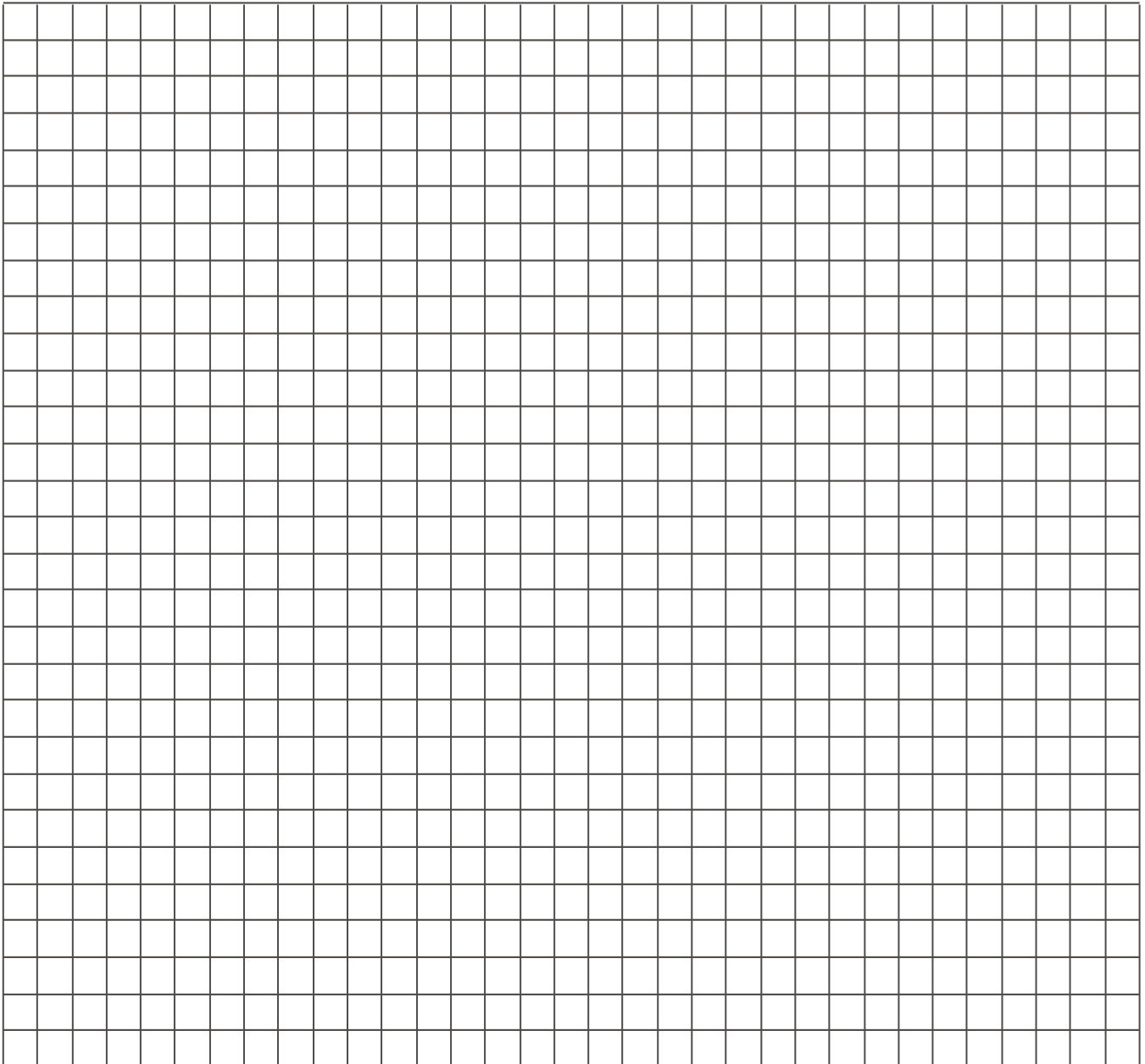
61. თითოეული ანთებული ნათურა ყოველ საათში ერთი და იმავე ღირებულების ელექტროენერგიას ხარჯავს. 8 ნათურა 4 საათში 80 თეთრის ღირებულების ელექტროენერგიას ხარჯავს. რამდენი ლარის ტოლი იქნება 20 ნათურის მიერ 3 საათში დახარჯული ელექტროენერგიის ღირებულება?

- (ა) 1,2
- (ბ) 1,5
- (გ) 1,8
- (დ) 2

62. მართკუთხედი დაყოფილია 8 ტოლ კვადრატად. დაყოფის შედეგად მიღებული კვადრატის პერიმეტრის შეფარდება მოცემული მართკუთხედის პერიმეტრთან შეიძლება თუ არა იყოს $\frac{1}{4}$ -ის ტოლი?

პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა – 3)

63. მოსწავლეებმა შემდეგი დავალებები შეასრულეს:

1) გამოთვალეთ:
 I. $60813 - 34852 - 9107 - 398$ II. $5304 \cdot 203$ III. $13743 : 27$.

2) ნახაზზე მოცემული ფიგურებიდან რომლებია მართკუთხედები?

3) სულ რამდენი სამნიშნა რიცხვი შეიძლება შევადგინოთ ციფრებისაგან 0, 2 და 5?

ერთ-ერთი მოსწავლის ნამუშევარი ასეთი იყო:

I.
$$\begin{array}{r} 34852 \\ + 9107 \\ \hline 398 \\ \hline 44357 \end{array}$$

II.
$$\begin{array}{r} 5304 \\ \times 203 \\ \hline 15912 \\ + 10608 \\ \hline 121992 \end{array}$$

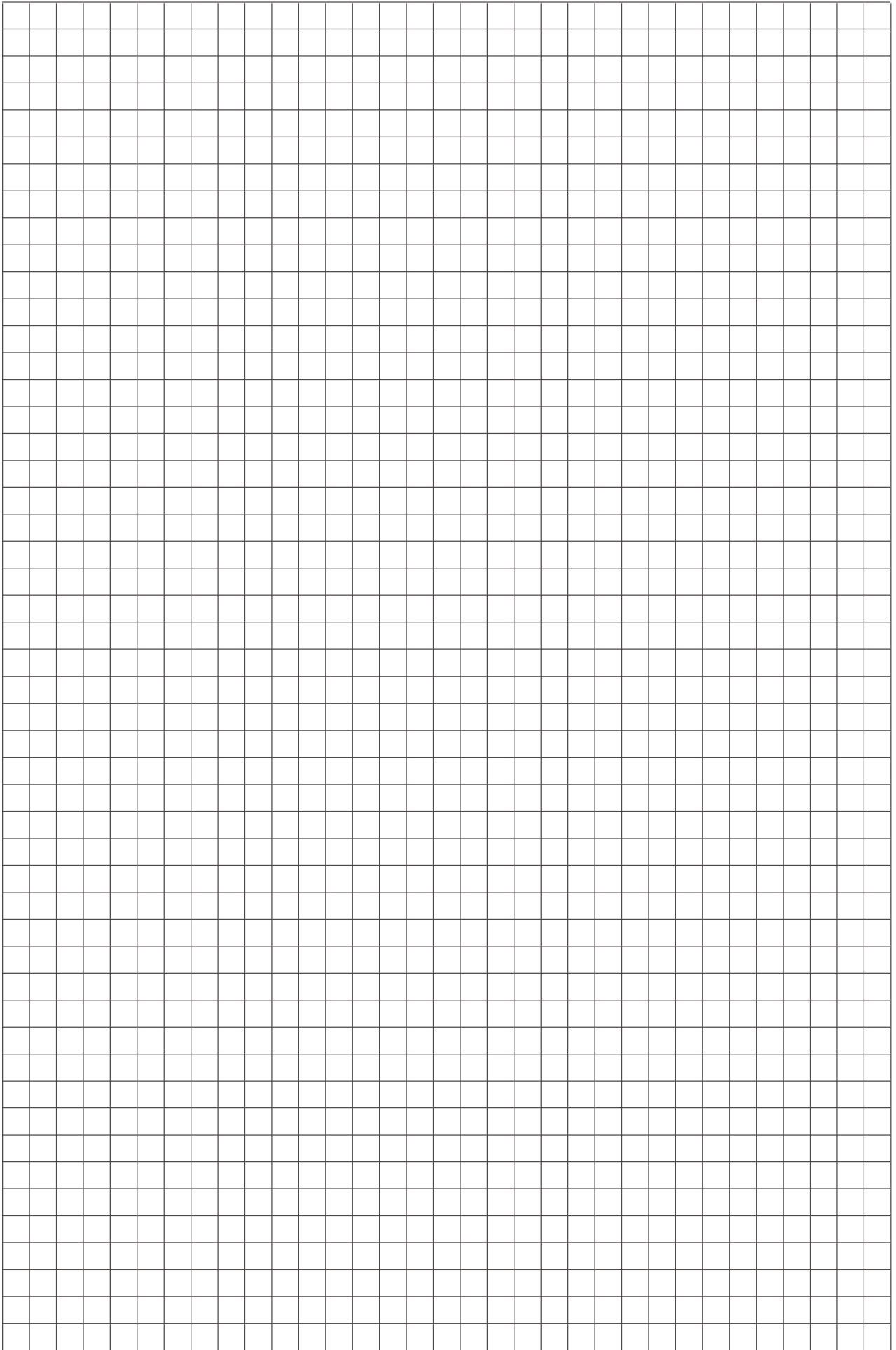
III.
$$\begin{array}{r} 13743 : 27 = 59 \\ \underline{135} \\ 243 \\ \underline{243} \\ 0 \end{array}$$

2) 2^{-2} , 2^{-4} , 2^{-5} და 3^{-7}

3) $3 \cdot 3 \cdot 3 = 27$. სულ შეგვიძლია 27 ჩიცხვი.

- მიუთითეთ მოსწავლის მიერ დაშვებული თითოეული შეცდომა და დაწერეთ შესწორებული ვარიანტი (მოსწავლისთვის გასაგებ ენაზე).
- მოსწავლის მიერ სწორად გადადგმული ნაბიჯებიდან რომლისთვის იმსახურებს მოსწავლე ყველაზე მეტად შექებას, დაშვებული შეცდომებიდან კი რომელია ყველაზე არსებითი?
 პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა - 4)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გააზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულა მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ბაზისურ ემოციებთან ერთად (სიხარული, ბრაზი, შიში და ა. შ.), ადამიანებისთვის დამახასიათებელია მეორეული, უფრო რთული ემოციები, მაგალითად, სირცხვილი, სიამაყე და დანაშაულის გრძობა. ასეთ ემოციებს მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციები ეწოდება, ვინაიდან თითოეული მათგანი გავლენას ახდენს მე-ს განცდის გამძაფრებაზე. თუ გვრცხვიანია ან უხერხულად ვგრძობთ თავს, ვცდილობთ, მოვიქცეთ ისე, რომ სხვებისთვის ჩვენი შეცდომა ან წარუმატებლობა შესამჩნევი არ იყოს. დანაშაულის გრძობა ვინმესთვის ზიანის მიყენების დროს ჩნდება. ასეთ სიტუაციაში ჩვენ მიერ ჩადენილი არასწორი საქციელის გამოსწორებასა და ურთიერთობის აღდგენას ვცდილობთ. სიამაყე კი, პირიქით, საკუთარი მიღწევებით კმაყოფილებას გულისხმობს, რომლის დროსაც სურვილი გვიჩნდება, სხვებს მოვუყვებით, როგორ მივალწიეთ დასახულ მიზანს და რა გეგმების განხორციელებას ვაპირებთ მომავალში.

საკუთარი ემოციების გაცნობიერებისა და გაგების უნარის განვითარება შემეცნებით განვითარებას უკავშირდება. 4-5 წლის ბავშვები სიამაყის ნაცვლად სიხარულს, ბედნიერებასა და აღფრთოვანებას, დანაშაულის გრძობის ნაცვლად კი – დასჯის შიშს აღწერენ. სკოლის ასაკის ბავშვებს უკეთ შეუძლიათ ახსნან საკუთარი ემოციები. თუ 6-7 წლის ასაკში სიამაყის მიზეზად უფროსების მხრიდან შექებას ასახელებენ, 8 წლის ასაკიდან ბავშვები სიამაყესა და დანაშაულის გრძობას უკვე საკუთარ წარმატებასა თუ წარუმატებლობას უკავშირებენ. სიამაყის, სირცხვილის ან დანაშაულის განცდის კომპლექსური გაგება სოციალური გამოცდილების საფუძველზე კოგნიტური განვითარების კვალდაკვალ ყალიბდება.

ბავშვებში, რომლებსაც მშობლები ხშირად მათ უარყოფით თვისებაზე ან არასწორ საქციელზე მიუთითებენ, მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციები უფრო მძაფრია – წარუმატებლობის შემთხვევაში გადამეტებული სირცხვილის, წარმატების შემთხვევაში კი გადამეტებული სიამაყის გრძობა უჩნდებათ. იმ ბავშვებში, რომელთა მშობლები, პირიქით, ძირითად ყურადღებას ალტერნატიულ გონივრულ ქცევაზე ამახვილებენ, სირცხვილისა და სიამაყის გრძობები ზომიერია. შესაბამისად, ისინი სიძნელეებს გაცილებით უკეთ უმკლავდებიან.

სირცხვილის ძლიერი გრძობა ადაპტაციასთან დაკავშირებულ პრობლემას – გულჩათხრობილობასა და დეპრესიას, აგრეთვე, სირცხვილის გრძობის მაპროვოცირებელი სიტუაციისა და ადამიანების მიმართ ბრაზსა და აგრესიას იწვევს. დანაშაულის გრძობას უფრო კონკრეტული ხასიათი აქვს, რადგან კონკრეტულ ქმედებას თუ უმოქმედობას უკავშირდება და, შესაბამისად, ნაკლებად ახდენს უარყოფით გავლენას თვითშეფასებაზე. დანაშაულის გრძობა, რომელიც გარკვეულ სიტუაციებში ჩნდება და რომელსაც სირცხვილის გრძობა არ მოსდევს, პირიქით, ბავშვს საზიანო იმპულსების დაძლევაში ეხმარება და მის მიერ ჩადენილი ცუდი საქციელის გამოსწორებისა და უფრო გონივრული ქცევისაკენ უბიძგებს.

მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციების ჩამოყალიბებისთვის კულტურას დიდი მნიშვნელობა აქვს. დასავლეთის ინდივიდუალისტურ საზოგადოებებში ბავშვს ასწავლიან, იამაყოს პიროვნული მიღწევებით, მაგალითად, თუ ბურთი ყველაზე შორს გადააგდო, გაიმარჯვა თამაშში ან კარგი ნიშნები მიიღო. კოლექტივისტურ ქვეყნებში, როგორცაა, მაგალითად, ჩინეთი ან იაპონია, მხოლოდ პიროვნულ წარმატებაზე ყურადღების გამახვილება უხერხულობის განცდას აჩენს. ჩინელ მშობლებს მიაჩნიათ, რომ ცუდი საქციელის ჩადენის შემთხვევაში ბავშვი სირცხვილს აუცილებლად უნდა გრძობდეს. ისინი ბავშვებს უკვე სამი წლიდან ასწავლიან სირცხვილის გრძობის გამოყენებით კარგისგან ცუდის გარჩევას, მაგრამ იმას არ ითვალისწინებენ, რომ შესაძლოა, გადაჭარბებულმა სირცხვილის გრძობამ ბავშვის თვითშეფასებას ზიანი მიაყენოს.

64. რატომ უწოდებენ მეორეულ ანუ რთულ ემოციებს მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებულ ემოციებს?

- (ა) ეს ემოციები საკუთარი თავის მიმართ დამოკიდებულებაზე ახდენს გავლენას და, შესაბამისად, ქცევის ცვლილებას განაპირობებს
- (ბ) ეს ემოციები უარყოფითად აისახება ადამიანის თვითშეფასებაზე, რაც გარშემომყოფთა მიმართ მისი ქცევის ცვლილებას განაპირობებს
- (გ) ამ ემოციების გამოხატვის უნარი მომავალში ადამიანის წარმატებასა თუ წარუმატებლობას განაპირობებს
- (დ) ეს ემოციები ადამიანს თვითნაღიზის საშუალებას აძლევს და საკუთარი არასწორი ქცევის გამოსწორებისა და სხვებთან ურთიერთობის გაუმჯობესებისკენ უბიძგებს

65. რას გულისხმობს წინადადება: „სიამაყის, სირცხვილისა ან დანაშაულის განცდის კომპლექსური გაგება სოციალური გამოცდილების საფუძველზე კოგნიტური განვითარების კვალდაკვალ ყალიბდება“?

- (ა) ასაკის მატებასთან და, შესაბამისად, გამოცდილების დაგროვებასთან ერთად ბავშვები უკეთ გამოხატავენ სიამაყის, სირცხვილისა თუ დანაშაულის გრძნობას
- (ბ) კოგნიტური განვითარება და შესაბამისი სოციალური გამოცდილება ხელს უწყობს ბავშვის მიერ მეორეული ემოციების მიზეზების გაცნობიერების უნარის ჩამოყალიბებას
- (გ) კოგნიტური განვითარების გარკვეული დონეა საჭირო, რომ ბავშვმა მეორეული ემოციების სოციალურ გამოცდილებასთან დაკავშირება შეძლოს
- (დ) უფროსების რეაქცია ბავშვის ამა თუ იმ ქცევაზე მნიშვნელოვანწილად განაპირობებს სიამაყის, სირცხვილისა თუ დანაშაულის გრძნობის გაცნობიერების უნარის ჩამოყალიბებას

66. ქვემოთ მოცემულია რამდენიმე უმცროსი სასკოლო ასაკის ბავშვის მსჯელობა. რომელი შეესაბამება ემოციური ცნობიერების განვითარების ყველაზე მაღალ საფეხურს?

- (ა) „მე ამაყი ვარ, იმიტომ რომ მამამ ფეხბურთის მატიზე წამიყვანა.“
- (ბ) „მე ამაყი ვარ, რადგან ბევრს ვეცადე და სამკუთხედის დახაზვა შევძელი.“
- (გ) „მე მრცხვენია, იმიტომ, რომ საკონტროლო წერაში ცუდი ნიშანი მივიღე.“
- (დ) „მე დამნაშავე ვარ, რადგან ჭიქის გატეხვის გამო დედამ დამსაჯა.“

67. IV აბზაცის მიხედვით, სირცხვილის გრძნობა დანაშაულის გრძნობასთან შედარებით უფრო უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ბავშვის თვითშეფასებაზე და, შესაბამისად, მის ადაპტაციურ უნარებზე, რადგან:

- (ა) უკავშირდება არა კონკრეტულ ქცევას ამა თუ იმ სიტუაციაში, არამედ ბავშვის მიერ საკუთარი შესაძლებლობებისა და თვისებების უარყოფით შეფასებას
- (ბ) ხელს უშლის ბავშვს, გააკონტროლოს საკუთარი იმპულსები და მოიფიქროს სხვა უფრო გონივრული ქცევა
- (გ) ბავშვს დესტრუქციული ემოციები უჩნდება იმ ადამიანების მიმართ, ვინც დაკავშირებული იყო სირცხვილის გრძნობის მაპროვოცირებელ სიტუაციასთან
- (დ) გულჩათხრობილობასა და დეპრესიას იწვევს, თუმცა, გონივრული ქცევის გამოსწორების გზების ძიებას უწყობს ხელს

68. ბავშვი უკეთ გაუმკლავდება სიძნელებს, თუ მშობლების რეაქცია მის წარუმატებელ ქცევაზე შემდეგია:

- (ა) „ასე ხომ უკვე სცადე; მოდი, ამჯერად სხვანაირად გავაკეთოთ...“
- (ბ) „შეხედე, შენი მეგობარი როგორ აკეთებს, შენც ხომ შეგეძლო ასე გაგვეთქმინა...“
- (გ) „შენ შეცდომა დაუშვი, თუმცა ეს შენთვის მაინც კარგი შედეგია...“
- (დ) „შენ არ გამოგივიდა, მოდი, მე გაჩვენებ, როგორ უნდა გააკეთო...“

69. ჩინელი ბავშვების სიტყვათა მარაგს სიტყვა „სირცხვილი“ გაცილებით უფრო ადრე ემატება, ვიდრე ეს ხდება მათ ჩრდილოამერიკელ თანატოლებში. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია ასახული კონკრეტული მიზეზი ამ ფაქტის ასახსნელად?

- (ა) ჩინელი მშობლები არ ითვალისწინებენ, რომ გადაჭარბებულმა სირცხვილის გრძნობამ შესაძლოა ბავშვის თვითშეფასებას ზიანი მიაყენოს
- (ბ) კოლექტივისტურ ქვეყნებში ... პიროვნულ წარმატებაზე ყურადღების გამახვილება უხერხულობის განცდას აჩენს
- (გ) ჩინელი მშობლები უკვე 3 წლიდან ასწავლიან ბავშვებს სირცხვილის გრძნობის გამოყენებით კარგისგან ცუდის გარჩევას
- (დ) ჩინელ მშობლებს მიაჩნიათ, რომ ცუდი საქციელის ჩადენის შემთხვევაში ბავშვი სირცხვილს აუცილებელად უნდა გრძნობდეს

70. ტექსტის ავტორის ძირითადი მიზანია:

- (ა) წარმოაჩინოს მშობელთა როლი ბავშვის ემოციური განვითარებისა და ქცევის ჩამოყალიბების პროცესში
- (ბ) ხაზი გაუსვას სოციალური გამოცდილების როლს ბავშვის ემოციებისა და მე-ს ცნობიერებასთან დაკავშირებული ემოციების ჩამოყალიბებაში
- (გ) გააანალიზოს სხვადასხვა ასაკის ბავშვთა ემოციების გამოხატვის უნარის განვითარების თავისებურებები კულტურულ კონტექსტში
- (დ) განიხილოს ერთ-ერთი ტიპის ემოციების განვითარების თავისებურებები სოციალური გამოცდილებისა და კულტურული კონტექსტის გათვალისწინებით

ანალიტიკური წერა

71. შეგახსენებთ რამდენიმე საბავშვო ნაწარმოების შინაარსს:

ჯანი როდარის საბავშვო მოთხრობის გმირი, პატარა ჯელსომინო საოცარ ქვეყანაში მოხვდა, სადაც სასტიკი და გაიძვერა მეკობრე მეფობდა. ამ ქვეყანაში სიტყვა „მეკობრე“ პატიოსან ადამიანს ნიშნავდა, პურს მელანს ეძახდნენ, ყველს – საშლელს, საფუნთუშეში საკანცელარიო ნივთები იყიდებოდა, საკანცელარიო მაღაზიაში კი – პური. ყოველ დღით ხალხი ერთმანეთს „დილა მშვიდობისას“ კი არა, „ძილი ნებისას“ უსურვებდა. ცრუთა ქვეყანაში ძაღლები კნაოდნენ, კატები ყეფდნენ, თაგვები ღრიალებდნენ, ლომები კი წრიპინებდნენ.

მეფის ბრძანებით, გამრავლების ტაბულაში რიცხვებს ადგილი შეუცვალეს. გამრავლების ნაცვლად უნდა გაგეყო, თუ მიმატება გინდოდა, უნდა გამოგეკლო....

დონალდ ბისეტის ერთ მოთხრობაში ყვავი ალისა სიზმარს ნახავს, ყირამალა სიზმარს: კატები ძაღლებზე ნადირობენ, თაგვები – კატებზე, ფორანში მერძევე შებმულა, ცხენი კოფოზე ზის და მერძევეს აჩქარებს, ბავშვები მშობლებს ტუქსავენ, მშობლები ტირიან: „მეტს აღარ ვიზამთ!“ ღამით მზე ანათებს, დღისით – მთვარე და ვარსკვლავები. „ესეც თუ ცხოვრებაა! ყველაფერი ყირამალაა!“ – ამბობს კატა მური.

გაიხსენეთ ქართული ხალხური ლექსი:

სანთლის გუთანს ავაშენებ,
შიგ შევაბამ უღელს დევსა,
ზღვაში ვხნავ და ზღვაში ვთესავ,
ხმელზე ვინადირებ თევზსა.

ყინულზე კალოს გავლეწავ
და მშრალზე გადავყრი ბზესა,
ჭინჭველას გოდორს ავკიდებ
და დევებს დავუყრი ბზესა.

საბავშვო ნაწარმოებებში ხშირად ყველაფერი „ყირამალაა“, მწერალი თუ ლექსის მთქმელი რეალურს ცვლის არარეალურით. იმსჯელეთ:

- რა მიზნით მიმართავენ საბავშვო ნაწარმოებთა ავტორები ამ ხერხს.
- რა პოზიტიური შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ბავშვისთვის ამგვარი შინაარსის მქონე ნაწარმოების სწავლებას.
- მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები.

თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

შავი სამუშაოსთვის

ტესტი დანყებითი საფეხურის მასწავლებლებისათვის I-IV კლასები

სწორი პასუხები და შეფასების კრიტერიუმები

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

ქართული ენა და ლიტერატურა

1	ბ														
2	დ														
3	ბ														
4	გ														
5	<p>მაქსიმალური ქულა: 8</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">შეცდომა</td> <td style="width: 50%;">უნდა იყოს</td> </tr> <tr> <td>სასო წარკვეთილმა</td> <td>სასოწარკვეთილმა</td> </tr> <tr> <td>მიახნია</td> <td>მიაღწია</td> </tr> <tr> <td>მადლობა მოუხადა</td> <td>მადლობა გადაუხადა</td> </tr> <tr> <td>დათვარიელება</td> <td>დათვალიერება</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> • თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით. • მხოლოდ შეცდომის გასწორება, სათანადო დასაბუთების გარეშე, ფასდება 1 ქულით. • მოსწავლის მიერ სწორად დანერგილი სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში შეფასებას აკლდება 1 ქულა. 					შეცდომა	უნდა იყოს	სასო წარკვეთილმა	სასოწარკვეთილმა	მიახნია	მიაღწია	მადლობა მოუხადა	მადლობა გადაუხადა	დათვარიელება	დათვალიერება
შეცდომა	უნდა იყოს														
სასო წარკვეთილმა	სასოწარკვეთილმა														
მიახნია	მიაღწია														
მადლობა მოუხადა	მადლობა გადაუხადა														
დათვარიელება	დათვალიერება														
6	დ														
7	ა														
8	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;">ა</td> <td style="width: 25%;">ბ</td> <td style="width: 25%;">გ</td> <td style="width: 25%;">დ</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>1</td> <td>4</td> <td>3</td> </tr> </table>					ა	ბ	გ	დ	2	1	4	3		
ა	ბ	გ	დ												
2	1	4	3												
9	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;">ა</td> <td style="width: 25%;">ბ</td> <td style="width: 25%;">გ</td> <td style="width: 25%;">დ</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>5</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> </table>					ა	ბ	გ	დ	3	5	1	2		
ა	ბ	გ	დ												
3	5	1	2												
10	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 20%;">ა</td> <td style="width: 20%;">ბ</td> <td style="width: 20%;">გ</td> <td style="width: 20%;">დ</td> <td style="width: 20%;">ე</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>4</td> </tr> </table>					ა	ბ	გ	დ	ე	3	2	2	1	4
ა	ბ	გ	დ	ე											
3	2	2	1	4											
11	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: მითითებულია ზმნის სწორი ფორმა - გაანალიზა; წარმოდგენილია ზმნის ამ ფორმაში თავმოყრილი სამივე ა ბგერის გრამატიკული ანალიზი.</p> <p>0 ქულა: არ არის მითითებული ზმნის სწორი ფორმა ან არ არის წარმოდგენილი ზმნის ამ ფორმაში თავმოყრილი ა ბგერებიდან რომელიმეს გრამატიკული ანალიზი.</p>														
12	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: ახსნილია, რომ „რე“ პრეფიქსი მიუთითებს განახლებაზე, შექცევითობაზე, განმეორებად მოქმედებაზე.</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>														

13	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: დასახელებულია ადეკვატური ტერმინი (დიალექტიზმი, კუთხური მეტყველება, კილო-კავი) და წარმოდგენილია მსჯელობა ლექსის ენის ამ თავისებურებაზე IV კლასის მოსწავლეებისთვის გასაგები ლექსით;</p> <p>0 ქულა: დასახელებულია ლექსის ენის თავისებურების გამომხატველი ტერმინი, მაგრამ არ არის ის განმარტებული; პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>
14	მაქსიმალური ქულა: 2
	<p>2 ქულა: გადმოცემულია ლექსის შინაარსი, განხილულია ლექსის მხატვრული მხარე (ალეგორია, გაპიროვნება...); ლექსის ძირითადი სათქმელი წარმოდგენილია IV კლასის მოსწავლეებისთვის გასაგები ენით;</p> <p>1 ქულა: განმარტებულია ლექსის შინაარსი IV კლასის მოსწავლეებისთვის გასაგები ენით;</p> <p>0 ქულა: განმარტების გარეშეა მოცემული ლექსის თხრობითი ვერსია, პერიფრაზი; პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>
15	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: წარმოდგენილია მსჯელობა ნაწარმოების უანრის თავისებურებებზე მეოთხეკლასელისათვის გასაგები ლექსით;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია ნაწარმოების უანრი, მაგრამ არ არის მსჯელობა მის თავისებურებებზე; პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>
16	მაქსიმალური ქულა: 2
	<p>2 ქულა: წარმოდგენილია მსჯელობა საკითხზე, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, ახსნილია ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემა და დამოწმებულია მაგალითი ლიტერატურიდან; ან წარმოდგენილია მსჯელობა საკითხზე, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, და დამოწმებულია მაგალითი ლიტერატურიდან, თუმცა, არ არის მოცემული მსჯელობა ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემის შესახებ;</p> <p>1 ქულა: წარმოდგენილია მსჯელობა საკითხზე, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, მაგრამ არ არის გამოკვეთილი ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემა და არ არის დამოწმებული მაგალითი ლიტერატურიდან; ან წარმოდგენილია გააზრებული მსჯელობა ნაწარმოებში წამოჭრილი ძირითადი პრობლემის შესახებ, თუმცა, არ არის განხილული საკითხი, თუ რაზე არ ზრუნავს მამა შვილთან ურთიერთობისას, და არ არის დამოწმებული მაგალითი ლიტერატურიდან;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია ნაწარმოების უანრი, მაგრამ არ არის მსჯელობა მის თავისებურებებზე; პასუხი არ არის მოცემული ან არამართებულია.</p>
17	მაქსიმალური ქულა: 1
	<p>1 ქულა: ამოწერილია რომელიმე შემდეგი ფრაზებიდან:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ყველას და, მათ შორის მეც; • მათ შორის მეც; • მათ შორის; <p>0 ქულა: არ არის ამოწერილი არც ერთი სათანადო ფორმა.</p>

კითხვისა და წერის სწავლება

18	დ
19	გ
20	გ
21	ბ

22	დ
23	გ
24	გ
25	ბ
26	ბ
27	ა
28	<p>მაქსიმალური ქულა: 2</p> <p>2 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დაძლევისთვის შესაბამისი აქტივობა, რომელიც ჩანს, რომ მოსწავლეს შეუძლია საკუთარი შეცდომების დამოუკიდებლად გასწორება;</p> <p>1 ქულა: აღწერილია დავალებაში მოცემული პრობლემის დასაძლევად საჭირო ადეკვატური აქტივობა, თუმცა, პასუხში არ ჩანს, რომ მოსწავლეს შეუძლია დამოუკიდებლად აღმოჩინოს და გაასწოროს შეცდომა;</p> <p>0 ქულა: მითითებულია წარმოდგენილი პრობლემისათვის შეუსაბამო აქტივობა; პასუხი ძალიან ზოგადია; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
29	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>2 ქულა: წარმოდგენილია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს, მოცემულ ტექსტში დაინახოს მიზეზშედეგობრივი მიმართება;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
30	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს ტექსტის სხვადასხვა ნაწილში წარმოდგენილი ინფორმაციის ერთმანეთთან დაკავშირებასა და დასკვნის გამოტანაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>
31	<p>მაქსიმალური ქულა: 1</p> <p>1 ქულა: მოცემულია შეკითხვა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეს ახალი ცოდნის საკუთარ გამოცდილებასთან ინტეგრირებასა და ტექსტის გააზრებაში;</p> <p>0 ქულა: მოცემულია შეუსაბამო / ძალზე ზოგადი შეკითხვა; დავალება არ არის შესრულებული.</p>

ბუნებისმეტყველება

32	დ			
33	ა			
34	ა			
35	დ			
36	ბ			
37	დ			
38	ა			
39	გ			
40	გ			
41	დ			
42	ა	ბ	გ	დ
	2	3	1	1

43	მაქსიმალური ქულა: 2
	2 ქულა: ახსნილია ცდით მიღებული შედეგის მიზეზი და მითითებულია ის კონკრეტული საკითხი, რომლის სწავლებისას მოსწავლეებს ჩაატარებინებენ ამგვარ ცდას;
	1 ქულა: დასახელებულია ცდით მიღებული შედეგის მიზეზი, მაგრამ არ არის მითითებული საკითხი, რომლის სწავლებისას საჭიროა ამგვარი ცდის ჩატარება;
	0 ქულა: პასუხი არ არის გაცემული ან შეუსაბამოა.

44	მაქსიმალური ქულა: 2
	2 ქულა: სწორადაა დასახელებული მოცემული მოვლენის გამომწვევი მიზეზი და მართებულია ალტერნატიული აქტივობა, რომელიც დაეხმარება მოსწავლეებს ამ მოვლენის არსის გააზრებაში;
	1 ქულა: მითითებულია მოცემული მოვლენის გამომწვევი მიზეზი, აქტივობის მითითების გარეშე, ან მითითებულია ადეკვატური აქტივობა, თუმცა არ არის დასახელებული მოვლენის გამომწვევი მიზეზი;
	0 ქულა: პასუხი არ არის გაცემული ან არ არის სწორი.

მათემატიკა

45	დ
46	ა
47	ა
48	დ
49	დ
50	ბ
51	ბ
52	ბ
53	ბ
54	ბ
55	ბ
56	ა
57	დ
58	ბ
59	დ
60	ა
61	ბ

62	მაქსიმალური ქულა: 3
	3 ქულა: დასაბუთებულია, რომ დაყოფის შედეგად მიღებული კვადრატის პერიმეტრის შეფარდება მოცემული მართკუთხედის პერიმეტრთან არ შეიძლება იყოს $\frac{1}{4}$ -ის ტოლი;
	2 ქულა: დადგენილია, რომ დაყოფის შედეგად მიღებული კვადრატის პერიმეტრის შეფარდება მოცემული მართკუთხედის პერიმეტრთან შეიძლება იყოს ან $\frac{2}{9}$ -ის, ან $\frac{1}{3}$ -ის ტოლი;
	1 ქულა: წარმოდგენილია მართკუთხედის 8 ტოლ კვადრატად დაყოფის სულ მცირე ერთი ვარიანტი (მაგალითად, ნახაზის სახით);
0 ქულა: არ არის შესრულებული ზემოთ მოცემულთაგან არც ერთი.	

დაშვებულია 6 შეცდომა:

- 1) I. მოსწავლემ სწორად აირჩია ამოხსნის ეფექტური გზა, მაგრამ დაუშვა შეცდომა გამოკლებისას. უნდა იყოს:

$$\begin{array}{r} _ 60813 \\ \underline{44357} \\ 16456 \end{array}$$

- II. დაშვებულია შეცდომა გამრავლებისას. უნდა იყოს:

$$\begin{array}{r} \times 5304 \\ 203 \\ \hline + 15912 \\ \hline 10608 \\ 1076712 \end{array}$$

- III. დაშვებულია შეცდომა გაყოფისას. უნდა იყოს:

$$\begin{array}{r} 13743 : 27 = 509 \\ \underline{135} \\ 243 \\ \underline{243} \\ 0 \end{array}$$

- 2) მოსწავლემ დაუშვა 2 არსებითი შეცდომა: კვადრეტი არ ჩათვალა მართკუთხედად და მე-4 ფიგურა ჩათვალა მართკუთხედად.

- 3) მოსწავლემ აირჩია ამოხსნის ეფექტური გზა, მაგრამ არ გაითვალისწინა, რომ სამნიშნა რიცხვი არ შეიძლება იწყებოდეს 0-ით. ამიტომ ასეულების თანრიგში ციფრის დანერის სულ ორი შესაძლებლობაა. შესაბამისად, ციფრებისაგან 0, 2 და 5 სულ შედგება $2 \cdot 3 \cdot 3 = 18$ სამნიშნა რიცხვი.

- პირველი დავალების I საკითხსა და მესამე დავალებაში შეცდომის აღმოჩენისა და შესწორებისათვის იწერება სამ-სამი „+“, ხოლო დანარჩენი შეცდომების აღმოჩენისა და შესწორებისათვის - ორ-ორი „+“.
- მოსწავლის ყველაზე წარმატებულ ნაბიჯად გამოკლებისა და ვარიანტების დათვლის გზებიდან სულ მცირე ერთ-ერთის მითითებისთვის (სათანადო დასაბუთებით) იწერება კიდევ ორი „+“.
- ყველაზე არსებით შეცდომად კვადრატის მართკუთხედად არჩათვლის და მე-4 ფიგურის მართკუთხედად ჩათვლის შემთხვევაში იწერება კიდევ ორი „+“.
- შეფასება ხდება დაგროვილი „+“-ების საერთო რაოდენობის მიხედვით:

4 ქულა: 15-18 „+“

3 ქულა: 11-14 „+“;

2 ქულა: 7-10 „+“;

1 ქულა: 4-6 „+“;

0 ქულა: 3 ან ნაკლები „+“.

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

64	ა
65	ბ
66	ბ
67	ა
68	ა
69	გ
70	დ

ანალიტიკური წერა

71	<p>მაქსიმალური ქულა: 13</p> <p>1. შინაარსის რელევანტურობა ნაშრომი შეესაბამება მოცემულ საკითხს, პასუხობს დასმულ ამოცანებს. 2 ქულა: ნაშრომი პასუხობს თემას, არ ეხება არარელევანტურ საკითხებს; 1 ქულა: თემას პასუხობს ნაშრომის მხოლოდ გარკვეული მონაკვეთი; მოცემულია არარელევანტური ინფორმაცია; 0 ქულა: ნაშრომი არ პასუხობს თემას, შეეხება სრულიად განსხვავებულ საკითხს, წარმოდგენს დავალების პერიფრაზს. <i>შენიშვნა: თუ ნაშრომი პირველი კრიტერიუმის მიხედვით შეფასდება 0 ქულით, ის აღარ გასწორდება სხვა კრიტერიუმების მიხედვით.</i></p> <p>2. დასაბუთება აპლიკანტის პოზიცია წარმოდგენილია შესაბამისი დასაბუთებით, მსჯელობა გამყარებულია დამატებითი, ადეკვატური არგუმენტებითა და მაგალითებით. 3 ქულა: მოყვანილია დამატებითი, მრავალფეროვანი, ორიგინალური არგუმენტები, მაგალითები, განხილულია კონტრარგუმენტები; 2 ქულა: არგუმენტით/მაგალითით გამყარებულია მხოლოდ ზოგიერთი მოსაზრება, ან არგუმენტები მოყვანილია ყველა მოსაზრებისთვის, აპლიკანტი თანმიმდევრულად მსჯელობს საკითხის შესახებ; 1 ქულა: არის დასაბუთების მცდელობა, თუმცა არგუმენტები ზედაპირული, ერთფეროვანი და არადამატებითია; 0 ქულა: მოსაზრებები არ არის გამყარებული მაგალითებითა და არგუმენტებით, არ არის წარმოდგენილი ლოგიკური მსჯელობა.</p> <p>3. თხრობის ორგანიზება ნაშრომი სტრუქტურულად გამართულია, აზრები მწყობრად, თანმიმდევრულად არის გადმოცემული, თხზულების ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურადაა დაკავშირებული. 2 ქულა: ტექსტი სტრუქტურულად გამართულია _ ნაწერში წარმოდგენილია საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა; აზრები მწყობრად არის გადმოცემული, მონაკვეთები ლოგიკურად უკავშირდება ერთმანეთს; 1 ქულა: ნაწერში დასმულია საკითხი, თუმცა, მსჯელობა ზედაპირულია, წარმოდგენილი დასკვნა არამართებულია ან შეუსაბამო; წარმოდგენილია ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი სტრუქტურული ნაწილი; ერთმანეთს ლოგიკურად უკავშირდება ტექსტის მხოლოდ ზოგიერთი მონაკვეთი;</p>
----	--

0 ქულა: ნაწერში წარმოდგენილია პერიფრაზი და მხოლოდ მცირე მონაკვეთი ეთმობა მსჯელობას(რამდენიმე წინადადება, ჰატარა აბზაცი ა. შ.); მოსაზრებები, ტექსტის ნაწილები ერთმანეთთან ლოგიკურად არ არის დაკავშირებული; ნაწერში არ არის წარმოდგენილი სტრუქტურული ნაწილები - საკითხის დასმა, მსჯელობა, დასკვნა.

4. სტილი, ლექსიკა

აზრები ცხადად, ნათლადაა გამოთქმული, ნაწერი ლექსიკურად მდიდარი და სტილისტურად გამართულია, ლექსიკა შეესაბამება დასმულ საკითხს.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სტილისტური შეცდომები, ტექსტი ლექსიკურად მდიდარია, აზრი მკაფიოდ და გამართულად არის გადმოცემული, გამოყენებულია საკითხის შესაფერისი ლექსიკა და სტილი.

2 ქულა: დაშვებულია 2-3 უმნიშვნელო სტილისტური შეცდომა, ტექსტი ლექსიკურად გამართულია, აზრი მკაფიოდ არის გამოხატული

1 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად მწირია, დაშვებულია სტილისტური შეცდომები, თუმცა აზრი გასაგებად არის გადმოცემული. გამოყენებული ლექსიკა და სტილი მეტ-ნაკლებად შეეფერება საკითხს.

0 ქულა: ნაწერი ლექსიკურად ღარიბია; დაშვებულია უხეში სტილისტური შეცდომები; გამოყენებულია არაადეკვატური ლექსიკა და სტილი;

5. სინტაქსი, მორფოლოგია, პუნქტუაცია

ნაშრომი სინტაქსურად გამართულია, ნაწერი შესრულებულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით.

3 ქულა: არ არის დაშვებული სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, დაცულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები.

2 ქულა: დაშვებულია უმნიშვნელო სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური და პუნქტუაციური შეცდომები, თუმცა თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები ძირითადად დაცულია.

1 ქულა: დაშვებულია სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები, დარღვეულია თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები

0 ქულა: დაშვებულია უხეში სინტაქსური, ორთოგრაფიულ-მორფოლოგიური, პუნქტუაციური შეცდომები

იმისათვის, რომ ნაშრომი ყველა კრიტერიუმის მიხედვით გასწორდეს, ის უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:

- უნდა შეეხებოდეს დავალებაში მოცემულ საკითხს;
- არ უნდა წარმოადგენდეს დავალების პირობის პერიფრაზს;
- არ უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას, რომლის საშუალებით შესაძლებელია აპლიკანტის პიროვნების იდენტიფიცირება - სახელსა და გვარს (რეალურსა თუ გამოგონილს), მეტსახელს, ხელმოწერას და ა.შ.
- შესრულებული უნდა იყოს ისეთი ხელწერით, როგორის წაკითხვაც შესაძლებელია.

თუ ნაშრომი არ აკმაყოფილებს ამ პირობათაგან რომელიმეს, ის შეფასდება 0 ქულით.

ნაშრომი უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას. სხვა შემთხვევაში ის გასწორდება მხოლოდ I და II კრიტერიუმების მიხედვით.